

12. august 2016

EM 2016/108

I henhold til § 33 i Inatsisartuts forretningsorden fremsætter jeg følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalackersuisut pålægges at søge samarbejde og dialog med arbejdsmarkedets parter om at øge mulighederne for, at borgeres realkompetencer og uformelle kompetencer, registreres, systematiseres og udnyttes på arbejdsmarkedet. Resultatet af Naalackersuisuts bestræbelser bør fremlægges i en redegørelse senest i forbindelse med FM18.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Arbejdsløsheden er alt for høj. Det er vi alle enige om. Tallene ændrer sig lidt fra måned til måned, men det der har stået klart i mange år er, at langt de fleste ledige ikke har papir på en kompetencegivende uddannelse. Derfor sætter vi som samfund fortsat hårdt ind på uddannelsesområdet og det skal vi fortsætte med.

Fra Inuit Ataqatigiit mener vi dog, at vi som samfund derudover skal blive bedre til at udnytte de realkompetencer, også kaldet uformelle kompetencer, folk har. Her er det arbejdsmarkedets parter og det offentlige som i fællesskab må arbejde på et mere åbent system, som er inkluderende over for de mange borgere, som har opnået deres kompetencer på andre måder end på en skolebænk.

Vi vil gøre det klart, at indsatsen ikke skal erstatte eller nedprioritere målet om, at flere får uddannelser, men skal ses som et realpolitisk mål og bidrage til, at flere kommer i arbejde, også selvom de i dag ikke har papir på deres kompetencer.

Tallene taler deres tydelige sprog. Af de ledige er det kun et fåtal som har uddannelse. Derfor mener vi fra Inuit Ataqatigiit, at vi for at sikre en bedre udnyttelse af de menneskelige ressourcer vi har i landet skal arbejde på at dem uden uddannelser også kan få jobs. Vi mener, at vi med en kombination af uddannelsesindsatsen og brug af uformelle kompetencer vil kunne komme den store arbejdsløshed til livs.

Dette vil også have en positiv effekt på landskassen, da det er bedst for både den enkelte og for samfundet samlet set, at færre personer er på overførselsindkomst og flere er selvforsørgende. Manglen på uddannelsespapirer kan i dag være en stor hæmsko for, at folk kommer i job. Dette selvom mange personer naturligvis har masser af kompetencer, som arbejdsmarkedet kan bruge.

Hvis vi sammen med arbejdsmarkedets parter kan sikre, at vi systematisk får registreret de uformelle kompetencer folk har, samtidig med, at arbejdsmarkedet selv sikrer mere inkluderende rekrutteringsstrategier, vil vi kunne sikre flere i arbejde. Samtidig vil vi kunne

mindske behovet for tilkaldt arbejdskraft, øge stabiliteten og kapacitetsopbygningen her i landet og sikre flere familier bedre indtægter.

Initiativet Greenland Perspective, som er et forskningssamarbejde mellem Ilisimatusarik og Københavns Universitet, har udarbejdet rapporten "Sidder på en guldmine" som går i dybden med muligheden for bedre at udnytte uformelle kompetencer i Grønland. Denne rapport håber vi fra Inuit Ataqatigiit vil være med til at danne et godt grundlag for det videre arbejde med dette forslag. Resumé af rapporten er vedlagt beslutningsforslaget (bilag 1).

Vi vil fra Inuit Ataqatigiit igen understrege, at dette tiltag ikke skal ses som en erstatning eller nedprioritering af uddannelse. Vi skal fortsat sætte stærkt ind på, at flere tager uddannelser. Men vi skal også arbejde på at få den store gruppe af arbejdsløse, unge som voksne, som er ufaglærte kan gøre brug af de kompetencer de har til at komme ind på arbejdsmarkedet og videre med livet.

I dette tiltag skal efteruddannelses- og kursusmuligheder også medtænkes, så virksomheder og arbejdspladser sikrer muligheden for opkvalificering af ufaglærte.

Vi ser fra Inuit Ataqatigiit frem til debatten om dette forslag. Vi håber, at både Inatsisartut og arbejdsmarkedets parter vil tage godt imod forslaget så vi i fællesskab kan sikre en mere realistisk bekæmpelse af arbejdsløsheden, sikre, at flere kommer i job samt at vi som samfund bliver bedre til at udnytte de menneskelige ressourcer vi har her i landet.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det vurderes at udarbejdelsen af analysen over arbejdsforløbet EM/16 til FM18 samlet set vil koste omkring et AC årsværk af 500.000 kr. Dette indbefatter midler til oversættelse mv. Det er tillige forventeligt at der under udarbejdelsen af analysen skal anvendes administrative ressourcer til, at være i faglig dialog med relevante eksterne parter om indholdet i analysen.

Det kan i den forbindelse ikke udelukkes, at der eventuelt skal inddrages særlig specialviden fra eksperter, hvilket kan pålægge administrationen yderligere udgifter. Forslaget kan på sigt skabe forøgede offentlige indtægter og et forbedret skattegrundlag ved at flere borgere inkluderes på arbejdsmarkedet både via opkvalificering og brug af deres uformelle kvalifikationer.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Muligvis vil dette arbejde fordre, at overenskomst- og aftalekomplekset på arbejdsmarkedet granskes med henblik på bedre muligheder for at sikre brugen af uformelle kompetencer. Det vurderes umiddelbart at forslaget ikke vil pålægge erhvervslivet forøgede udgifter.

Den fremadrettede konkrete implementering og styrkelse af anvendelse af uformelle kompetencer via overenskomster mv. er naturligvis en opgave der må overlades til arbejdsmarkedets parter.

Det vurderes at forslaget på sigt vil have gavnlige effekter for det private erhvervsliv dette i form af et bredere arbejdsudbud end der er tilgængeligt i dag. Det er tillige tænkeligt at forslaget kan medføre at anvendelsen af tilkaldt arbejdskraft i visse sektorer kan nedbringes, hvilket vil spare arbejdsgeberne udgifter.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke økonomiske konsekvenser for borgerne på kort sigt. Det vurderes dog at et mere inkluderende arbejdsmarked vil medføre økonomiske fordele for den enkelte borger, der i dag står uden for arbejdsmarkedet.

Bilag: Dansk resume af "Sitting on Gold"